

အပိုကြိုပိုကြို
AWIG-AWIG

ကုသကအကဗွိုကေပါ
DESA ADAT TEGAL

ကုသကမိင်္ဂင်

DESA MENGENING

ကံသယဟေကွကေယဟေ
ကွကေ

KECAMATAN KUBUTAMBAHAN

ကကုပကဟေကွကေပက
ကွကေ

KABUPATEN BULELENG

បឹងកិរិយតាពង្រ

PIDAGING MAKA BANTANG

ឧបក្រុងបឹងកិរិយតាពង្រ

AWIG-AWIG DESA ADAT TEGAL

គណន

Kaca

បឹងកិរិយតាពង្រ ៣

PIDAGING MAKA BANTANG 2

ឪនសិទ្ធិ ..... Error! Bookmark not defined.

MURDHA CITTA ..... Error! Bookmark not defined.

ប្រមាណស្រូវ ..... ហារភ្នំបុរេបឹងកិរិយតាពង្រ ..... Error! Bookmark not defined.

PRATAMAS SARGAH ARAN MIWAH WEWIDANGAN ..... Error! Bookmark not defined.

ភ្នំព្រៃស្រូវ ..... បង្កើតស្រូវបង្កើតស្រូវ ..... Error! Bookmark not defined.

DWITYAS SARGAH PATITIS MIWAH PAMIKUKUH ..... Error! Bookmark not defined.

ភ្នំព្រៃស្រូវ ..... សុភ័យសុភ័យសុភ័យសុភ័យ ..... Error! Bookmark not defined.

TRITYAS SARGAH SUKERTA TATA PAKRAMAN .. Error! Bookmark not defined.

បង្កើតស្រូវ ..... ហិរញ្ញវត្ថុ ..... Error! Bookmark not defined.

Palet 1 Indik Krama ..... Error! Bookmark not defined.

បង្កើតស្រូវ ..... ហិរញ្ញវត្ថុ ..... Error! Bookmark not defined.

Palet 2 Indik Prajuru ..... Error! Bookmark not defined.

បង្កើតស្រូវ ..... ហិរញ្ញវត្ថុ ..... Error! Bookmark not defined.

Palet 3 Indik Kukul ..... Error! Bookmark not defined.

បង្កើតស្រូវ ..... ហិរញ្ញវត្ថុ ..... Error! Bookmark not defined.

Palet 4 Indik Paruman ..... Error! Bookmark not defined.

បង្កើតស្រូវ ..... ហិរញ្ញវត្ថុ ..... Error! Bookmark not defined.

Palet 5 Indik Druen Desa ..... Error! Bookmark not defined.

បង្កើតស្រូវ ..... ហិរញ្ញវត្ថុ ..... Error! Bookmark not defined.

Palet 6 Indik Sukerta pamitegep ..... Error! Bookmark not defined.

គណន ..... ហិរញ្ញវត្ថុ ..... Error! Bookmark not defined.

Kaping 1 Indik karang lan tegal ..... Error! Bookmark not defined.

គណន ..... ហិរញ្ញវត្ថុ ..... Error! Bookmark not defined.

Kaping 2 Indik Pepayonan ..... Error! Bookmark not defined.

គណន ..... ហិរញ្ញវត្ថុ ..... Error! Bookmark not defined.

Kaping 3 Indik Wewangunan ..... Error! Bookmark not defined.

គណន ..... ហិរញ្ញវត្ថុ ..... Error! Bookmark not defined.

Kaping 4 Indik Wewalungan lan ..... Error! Bookmark not defined.

SAPTAMAS SARGAH
defined.

សប្តាសារៈ

ASTAMAS SARGAH

NGUWAH-NGUWUHIN AWIG-AWIGError! Bookmark not

បឡូហ៊ី..... កុំភ័យខ្លាចសេចក្តីស្រឡាត់ស្រាវ

PAMUPUT .....Error! Bookmark not defined.

១៧ ដំណុំសិប្បកម្ម ៖ រចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងសមាគមស្ថិតិសិប្បកម្ម

ra. Sisih Kidul : Desa Adat Satra, Desa Adat Pengejaran Kecamatan Kintamani.

២៧ រចនាសម្ព័ន្ធសមាគមស្ថិតិសិប្បកម្ម រចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងសមាគមស្ថិតិសិប្បកម្ម

3. Desa puniki kawangun antuk siki banjar, tur kakepah dados petang (4) tempek luire:

២៧ រចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត

ha. Tempek Desa.

គ៧ រចនាសម្ព័ន្ធរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង

na. Tempek Pengantukan.

ឃ៧ រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង

ca. Tempek Mengening.

១៧ រចនាសម្ព័ន្ធរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង

ra. Tempek Puseh.

ឱ្យស្រាប់តែ

DWITYAS SARGAH

ប្រឹក្សាស្ថិតិសិប្បកម្ម

PATITIS MIWAH PAMIKUKUH

ប្រឹក្សាស្ថិតិសិប្បកម្ម

pawos 2

រចនាសម្ព័ន្ធរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងសមាគមស្ថិតិសិប្បកម្ម

Desa Adat Tegal ngamanggehang pamikukuh minakadi:

២៧ បញ្ជាសីលធម៌

1. Pancasila.

២៧ ក្រឹត្យលេខ ១៧ ឆ្នាំ ១៩៥៩

2. Undang-Undang Dasar 1945.

២៧ ក្របខណ្ឌឆ្នាំ ១៩៨៦ លេខ ០៦ ឆ្នាំ ១៩៨៦

3. Perda Nomor 06 Tahun 1986.

៣៧ ប្រឹក្សាស្ថិតិសិប្បកម្ម

4. Tri Hita Karana sadacara Agama Hindu.

ប្រឹក្សាស្ថិតិសិប្បកម្ម

ក្រាម ដំបូងគ្រូតំណាង

- 1. Sibak Kangin.

ក្រាម ដំបូងគ្រូហ្វុ

- 2. Sibak Kauh.

បុរាណសាស្ត្រ

Pawos 6

គ្រូមហាសាលាសិក្សាស្រាវជ្រាវស្រុកស្រីសោភ័ណ្ឌ

Krama Desa Adat Tegal Wenten kalih (2) soroh :

ក្រាម គ្រូមហាសាលា

- 1. Krama Linggih.

ក្រាម គ្រូមហាសាលា

- 2. Krama Alit.

បុរាណសាស្ត្រ

Pawos 7

ក្រាម កម្មវិធីសិក្សាស្រាវជ្រាវ

- 1. Ngawit dados Krama Desa:

ហាម បំបែកសិទ្ធិសម្បទានសិទ្ធិស្រុកស្រាវជ្រាវ

ha. Wiwit sangkaning sampun jumenek ring Desa Tegal

គម បំបែកសិទ្ធិសម្បទានសិទ្ធិស្រុកស្រាវជ្រាវ

na. Wiwit sangkaning ngrereh pangupa jiwa ring wewidangan Desa Tegal utawi

មហាសាលាសិក្សាស្រាវជ្រាវស្រុកស្រីសោភ័ណ្ឌ

matilar saking desa siosan malarapan antuk lilekita saking kesahe.

ឃាម មហាសាលាសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ca. Malarapan antuk pawiwahan.

ក្រាម សិទ្ធិសម្បទានសិទ្ធិស្រុកស្រាវជ្រាវ

- 2. Sangkaning ngrereh pangupa jiwa tur sampun naur pananjung batu manut pararem,

គ្រូមហាសាលាសិក្សាស្រាវជ្រាវ

nuju piodalan nyumun sari/ngepitu.

បុរាណសាស្ត្រ

Pawos 8

មហាសាលាសិក្សាស្រាវជ្រាវ

Tetegenan miwah swadarma Krama Desa :

៧៧ ទីទីតាំងគ្រួសារប្រាំរាង

1. Tetegenan Krama luire :

៧៧ គ្រួសារប្រាំរាង

ha. Krama Linggih

- ភីនីហ្សូនគ្រួសារគ្រួសារ
- Keni urunan wewangunan

៧៧ គ្រួសារប្រាំរាង

na. Krama Alit

- មមីនីនីហ្សូនគ្រួសារ
- Sami keni tategenan.

៧៧ គ្រួសារប្រាំរាងគ្រួសារគ្រួសារ

2. Krama Desa Adat kadadosang :

៧៧ ប្រាំរាងគ្រួសារប្រាំរាង

ha. Mapuankid utawi tan tedun.

- ភីនីហ្សូនគ្រួសារ
- Rikala Sungkan.
- មមីនីនីហ្សូនគ្រួសារគ្រួសារ
- Matepetin anak sungkan raat.
- មមីនីនីហ្សូនគ្រួសារគ្រួសារ
- Madue kelayu sekaran
- មមីនីនីហ្សូនគ្រួសារគ្រួសារ
- Sedek wenten ring dura desa
- មមីនីនីហ្សូនគ្រួសារ
- Meyadnya

៧៧ កាតាមមីនីនីហ្សូនគ្រួសារគ្រួសារ

na. Nyada, mapitegel lepas ayah, risampun tan mrasidayang makarya saha sampun

គ្រួសារគ្រួសារគ្រួសារគ្រួសារ

kauningin olih krama manut pararem.

៧៧ កាតាមមីនីនីហ្សូនគ្រួសារគ្រួសារ

ca. Ngampel mapiteges nutug ayah antuk artha duaing magenah ring dura desa.

គ) ភាវ័យពលរដ្ឋត្រូវតែដឹងហេតុអ្វីហើយហេតុអ្វីទៅហើយចាំបាច់តាមត្រូវតែដឹង

na. Kaadegang malarapan antuk pemilihan olih paruman soang-soang nyabran 5 warsa
ហូរចេញមកម្តងម្កាត់គ្នាដើម្បីជ្រើសរើសមេធាវីរដ្ឋបាល

utawi manut dresta sane kamanggehang tur dados kapilih malih.

ឃ) ភ័យច្របូកច្របល់គ្នាដើម្បីជ្រើសរើសមេធាវីរដ្ឋបាល

ca. Kelian adat pinaka murdaning desa adat patut dados tatuladan krama.

ហេតុអ្វីហើយ

Pawos 11

គ) ភ័យច្របូកច្របល់គ្នាដើម្បីជ្រើសរើសមេធាវីរដ្ឋបាល

1. Kelian Adat kasanggra antuk :

ហ) បញ្ជីមន្ត្រីរដ្ឋបាល

ha. Pangliman utawi walinya.

គ) បញ្ជីនាមនិងអាសយដ្ឋានរដ្ឋបាល

na. Penyarikan pinaka juru surat.

ឃ) បញ្ជីនាមនិងអាសយដ្ឋានបញ្ជីបញ្ជីរដ្ឋបាល

ca. Patengen (Bendahara) Pangemong druen desa.

ហ) ភ័យច្របូកច្របល់គ្នាដើម្បីជ្រើសរើសមេធាវីរដ្ឋបាល

ra. Kelian Tempek.

គ) ភ័យច្របូកច្របល់គ្នាដើម្បីជ្រើសរើសមេធាវីរដ្ឋបាល

ka. Kesenoman (juru arah) manut kawigunannyane.

គ) មន្ត្រីរដ្ឋបាលត្រូវតែដឹងហេតុអ្វីហើយហេតុអ្វីទៅហើយចាំបាច់តាមត្រូវតែដឹង

2. Sajeroning ngenterang Sukertan Niskala kelian Adat misinggihang Jro Mangku, Jro

កាយសិប្បកម្មរដ្ឋបាល

Bayan miwah Jro Bau.

ហេតុអ្វីហើយ

Pawos 12

ហេតុអ្វីហើយប្រែប្រួល

Tata cara ngadegang prajuru:

គ) ប្រែប្រួលតាមត្រូវតែដឹងហេតុអ្វីហើយហេតុអ្វីទៅហើយចាំបាច់តាមត្រូវតែដឹង

1. Prajuru desa kajudi sajeroning sangkepan desa malarapan dharma tetimbangan mawiwit

សន្តិសុខសង្គម

ໜຶ່ງ ສຽງສູງປຶກຳທາງບໍ່ມີກະ

1. Kulkul ring Desa luire:

ບາ ສຽງສູງປຶກຳ

ha. Kulkul Desa

ຄ ສຽງສູງປຶກຳ

na. Kulkul Banjar

ສ ສຽງສູງປຶກຳ

ca. Kulkul Sekeha Gong

ກ ສຽງສູງປຶກຳ

ra. Kulkul Sekeha Baris

ໜຶ່ງ ທາງເທິງບາງສຽງສູງປຶກຳ

2. Tabuh tetepakan kulkul Desa luire:

ບາ ທາງເທິງບາງສຽງສູງປຶກຳ

ha. Atuludan alon tatengeran pateket utawi ngentenin.

ຄ ທາງເທິງບາງສຽງສູງປຶກຳ

na. Duang tuludan alon tatengeran tedun ngayah manut dedauhan lan tedun paruman

ຍາງເທິງບາງສຽງສູງປຶກຳ

manut pastika utawi tedun paruman manut wiguna malarapan antuk dedauhan.

ສ ທາງເທິງບາງສຽງສູງປຶກຳ

ca. Telung tuludan alon tatengeran tedun paruman prajuru lan desa malinggih.

ກ ທາງເທິງບາງສຽງສູງປຶກຳ

ra. Kapanca bhaya:

- ທາງເທິງບາງສຽງສູງປຶກຳ
- Atuludan bulus ceciren jiwa bhaya
- ທາງເທິງບາງສຽງສູງປຶກຳ
- Duang tuludan bulus tatengeran geni bhaya.
- ທາງເທິງບາງສຽງສູງປຶກຳ
- Telung tuludan bulus tatengeran toya bhaya.
- ທາງເທິງບາງສຽງສູງປຶກຳ

- Petang tuludan bulus tatengeranbayu bhaya.
- ນິເວ່ງບຸນທຸກບຸນສູ່ເກີດກຳສິດທະຍາ
- Limang tuludan bulus tatengeran Lindu bhaya
- ບາງບາສິດເກີດເກີດກຳສິດທະຍາບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກ
- Alon tiga-tiga tatengeran wenten jadma padem utawi seda.

ບາງບາສິດທະຍາ

Pawos 17

໑ ກຳສິດທະຍາບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກ

1. Kukul desa tan kawenang katepak yening tan sangkaning pituduh prajuru Desa, ມາດຕະສິດທະຍາບຸນທຸກບຸນທຸກ

sajabaning tengeran kepencabhayan.

໒ ມີສິດທະຍາບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກ

2. Sang nepak tan sangkaning pituduh, patut gelis alur supeksa maka buatan penepake, ພາສາບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກ

yan tan sapunika, patut sang mamurug kadanda manut paruman.

໓ ກຳສິດທະຍາບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກ

3. Kukul sekaa-sekaa semalih kukul pondokan tan kalugra nyawerin (matehin) sukat ກຳສິດທະຍາບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກ

kukul desa yan prade mamurug taler kadanda manut pararem.

ບາງບາສິດທະຍາ

Palet 4

ນິເວ່ງບຸນທຸກບຸນທຸກ

Indik Paruman

ບາງບາສິດທະຍາ

Pawos 18

໑ ບາງບາສິດທະຍາບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກ

1. Paruman utawi sangkepan Desa Adat Tegal wenten:

໑ ບາງບາສິດທະຍາບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກ

ha. Paruman/ Sangkepan desa, kawentenang:

- ກາຕູກສິດທະຍາບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກບຸນທຸກ
- Nyabran 6 (enem) sasih ring Anggar Kasih Tambir maka cihna tanpa arah-

ບາກຮຸ່ງເຮືອງຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາ

arah, tur ngangge busana adat.

ຄຳ ບາກຮຸ່ງເຮືອງຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກ

na. Paruman purnama kawentenang olih Paru Ulu/Dulun Desa kalih Jro mangku
ຍິບຮຸ່ງເຮືອງ

miwah truna.

ສຳ ສຳຮຸ່ງເຮືອງຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກ

ca. Sangkepan Anggar Kasih kawenteng olih krama truna kasarengin olih para Dulu
ທາຍາ

Desa.

ກຳ ສຳຮຸ່ງເຮືອງຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກ

ra. Sangkepan Buda Manis/Sangkepan Pura Kemulan kamargiang olih soang soang
ທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາ

tempek magiliran.

ສຳ ສຳຮຸ່ງເຮືອງຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກ

ka. Sangkepan sekaa Gong kamargiang enem (6) sasih ring buda kliwon pahang.

ຕຸກ ສຳຮຸ່ງເຮືອງຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກ

2. Sangkepan prajuru/dulun Desa, kawentenang manut wiguna.

ຕຸກ ບາກຮຸ່ງເຮືອງຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກ

3. Paruman Desa utawi banjar madudonan sakadi ring sor:

ບາ ປຸສິດທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາ

ha. Prasida lumaksana risampun katedunin antuk sang patut ngamiletin, kamanggala

ບາກຮຸ່ງເຮືອງຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກ

antuk tenggeran kulkul miwah mabusana adat, manut dresta saha tan kalugra

ຍາກຮຸ່ງເຮືອງຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກ

makta gegawan sakaluire tan maren ngarcana ring Ida Bhagawan penyarikan saha

ຍິບຮຸ່ງເຮືອງຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກ

widi widana miwah nyunglit keris.

ສຳ ທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາທາຍາ

na. Tan kabaos/kalugra ngamedalang baos gora utawi byota, yan tan asapunika keni
ຍິບຮຸ່ງເຮືອງຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກສາສະດາທາຍາທິບຸກຕຸກຕຸກ

ບາງສາສິດສູງ

Pawos 21

ໜ້າ ບາງສາສິດສູງແຂວງຫຼວງພະບາງສາສິດສູງ

1. Padruen Desa Adat Tegal sakadi ring sor:

ໜ້າ ສາຍພູບາງສາສິດສູງບໍ່ມີ ມາດຕະການປ້ອງກັນພູມສາດສູງສູງ

ha. Kayangan desa luire : Pura Desa/Bale Agung, Pura Dalem, Pura Puseh.

ໜ້າ ສາຍພູບາງສາສິດສູງບໍ່ມີ ມາດຕະການປ້ອງກັນພູມສາດສູງສູງ

na. Kayangan druen desa luire : Pura Mengening, Pura Kemulan, Pura Pengaturan, ມາດຕະການປ້ອງກັນພູມສາດສູງສູງ

Pura Pengantukan, Pura Taman(Pura Kayehan).

ໜ້າ ມາດຕະການປ້ອງກັນພູມສາດສູງສູງ

ca. Setra desa majibar 0,4 ha

ໜ້າ ມາດຕະການປ້ອງກັນພູມສາດສູງສູງ

ra. Tanah druen desa akeh ipun:

- ມາດຕະການປ້ອງກັນພູມສາດສູງສູງ ໐,໗ ຫມາຍາງ

- Tanah Karang Desa 0,7 ha

- ມາດຕະການປ້ອງກັນພູມສາດສູງສູງ ໐,໗ ຫມາຍາງ

- Tanah Tegak Bale Banjar 0,1 ha

ໜ້າ ມາດຕະການປ້ອງກັນພູມສາດສູງສູງ

ka. Lelanguan

- ມາດຕະການປ້ອງກັນພູມສາດສູງສູງ

- Gong gede abarung.

ໜ້າ ມາດຕະການປ້ອງກັນພູມສາດສູງສູງ

da. Lekita-lekita luire: Pipil krama, Awig-awig, lan pasuaran pararem.

ໜ້າ ມາດຕະການປ້ອງກັນພູມສາດສູງສູງ

ta. Pajenengan Ida Bhatara sane marupa keris.

ໜ້າ ມາດຕະການປ້ອງກັນພູມສາດສູງສູງ

2. Olih-olihan Desa Adat Tegal luire:

ໜ້າ ມາດຕະການປ້ອງກັນພູມສາດສູງສູງ

ha. Urunan saling krama Desa Adat

ໜ້າ ມາດຕະການປ້ອງກັນພູມສາດສູງສູງ

da. Pura Pengantukan.

໘໙ ກບົາສາງປຽວທາຍສາສາສິກິກຸສົວ

2. Rahina piodalannya sakadi ring sor:

ງປຽວທາຍສິກິກຸສາສາສິກິກຸສົວເຮັດປຽວສາສາສິກິກຸສົວ

Piodalan ring Desa Adat kamargiang manut sasih sakadi ring sor:

໙໐ ງປຽວທາຍສິກິກຸສາສິກິກຸສົວ

ha. Piodalan Melis Ayu (ka Segara)

ສາຍເຮັດປຽວສິກິກຸສາສິກິກຸສົວ

Kamargiang ring Purnamaning sasih shada.

໙໑ ງປຽວທາຍສິກິກຸສາສິກິກຸສົວ

na. Piodalan Nyumun Sari (ring Pura Bal Agung)

ສາຍເຮັດປຽວສິກິກຸສາສິກິກຸສົວ

Kamargiang ring Purnamaning sasih Kasa.

໙໒ ງປຽວທາຍສິກິກຸສາສິກິກຸສົວ

ca. Piodalan Saba Bhaya (ring Pura Dalem)

ສາຍເຮັດປຽວສິກິກຸສາສິກິກຸສົວ

Kamargiang ring Tileming Sasih Karo.

໙໓ ງປຽວທາຍສິກິກຸສາສິກິກຸສົວ

ra. Piodalan Ngaturin (ring Pura Pengaturan)

ສາຍເຮັດປຽວສິກິກຸສາສິກິກຸສົວ

Kamargiang ring Purnamaning Sasih Karo.

໙໔ ງປຽວທາຍສິກິກຸສາສິກິກຸສົວ

ka. Piodalan Ngenemang (ring Pura Pengaturan)

ກຸ້ງ

(ngangge)

໙໕ ງປຽວທາຍສິກິກຸສາສິກິກຸສົວ

da. Piodal Ngebukit (ngayat saking Pura Bale Agung)

ສາຍເຮັດປຽວສິກິກຸສາສິກິກຸສົວ

Kamargiang ring Purnamaning sasih kalima.

໙໖ ງປຽວທາຍສິກິກຸສາສິກິກຸສົວ

ta. Piodalan Macaru Kenem (ring jaba Pura Bale Agung)

ສາຍ່ຽງກິບຸ່ງສຍສິລິປິເງຼ

Kamargiang ring Purnamaning Kepitu.

ສຳ ກຸປຼາທານຊິປິເງຼກິບຸກຍິຕິລິ

sa. Piodalan Ngepitu (ring Pura Mengening)

ສາຍ່ຽງກິບຸ່ງສຍສິລິປິເງຼ

Kamargiang ring Purnamaning Kepitu.

ບຳ ກຸປຼາທານິບຸກບຸນິຸ

wa. piodalan ring Pura Puseh

ສາຍ່ຽງກິບຸ່ງສຍສິລິສາບຸງຼ

Kamargiang ring Purnamaning Kaulu.

ທຳ ກຸປຼາທານິສຸສິລິສຸບຸກິລິສາຕາ

la. Piodalan Pesucian Taur Kesanga

ສາຍ່ຽງກິບຸ່ງສິລິສາຕາຼ

Kamargiang ring Tileming Kesanga.

ຍຳ ກຸປຼາທານິສິລິຍຸນສາ

ma. Piodalan ring Kemulan

ສາຍ່ຽງກິບຸ່ງສຍສິລິສາຕາຼ

Kamargiang ring Purnamaning Kesanga

ຕຳ ກຸປຼາທານິສຸບຸກກິບຸກຕາກຸນສາງຸຕາ?

ga. Piodalan Neduh (ring Pura Bale Agung)

ສາຍ່ຽງກິບຸ່ງສຍສິລິສາທາມຼ

Kamargiang ring Purnamaning Kadasa.

ທຳ ກຸປຼາທານິສິລິຕາຼ

ba. Piodalan Masegeh

ສາຍ່ຽງກິບຸ່ງ.....

Kamargiang ring.....

ຫຼຳ ບຍ່ຽງກິບຸ່ງສຍສິລິສາຕາຼກຸບຸກກິບຸກຕາກຸນສາງຸຕາ?

3. Pamargin Pujawali/Piodalan Kawentenang Kalih Warsa (ngeduang tiban)

ហ៊ា ញាតត្រូទាមិកិបវិសិ

ha. Turunan utawi ngewaris.

គា កាញាតត្រូទាមិកិបវិសិមិកិបវិសិមិកិបវិសិ

na. Nyanjan utawi nuwur, mateses mapinunas ring ajeng panataran pura.

សា គាបវិសិកាហិកិបវិសិ

ca. Kapilih oleh krama desa.

ក្រា ទាត្រូទាមិកិបវិសិ

3. Tan kawenang ngagge pamangku luire:

ហ៊ា ឆិបត្រូទាមិកិបវិសិមិកិបវិសិមិកិបវិសិ

ha. Cedangga, luire: peceng, perot, cungik, lan sapanunggilan.

គា ឆិបត្រូទាមិកិបវិសិមិកិបវិសិមិកិបវិសិ

na. Sang sapa sira ugi sane tan kapatutang anut pararem

សា ឆិបត្រូទាមិកិបវិសិមិកិបវិសិមិកិបវិសិ

ca. Sakit ila, ayan, buduh, miwah sakit tan sida katambanin.

ហ៊ា ឆិបត្រូទាមិកិបវិសិមិកិបវិសិមិកិបវិសិ

ra. Sane madrebe parilaksana tan becik.

៣ ប្រាបាតវិសិមិកិបវិសិ

4. Prabea kepemangkuan:

ហ៊ា កិបវិសិមិកិបវិសិមិកិបវិសិមិកិបវិសិ

ha. Ngewintenin (Adiksa widhi) pamangku kamedaln saha kalaksanayang antuk sang
កាត្រូទាមិកិបវិសិមិកិបវិសិ

ngadegang utawi oleh krama desa.

គា កិបវិសិមិកិបវិសិមិកិបវិសិមិកិបវិសិ

na. Rikala jro mangku seda riwekas prade kaluarga tan mrasidayang patut
កាត្រូទាមិកិបវិសិមិកិបវិសិ

kasungkemin antuk krama desa.

១ បាបាតវិសិមិកិបវិសិ

5. Pamangku patut ngamanggehang sesana miwah agem-agem pamangku.

ហ៊ាហ៊ាហ៊ា

កា បាបាតវិសិមិកិបវិសិ

បុរាណវិទ្យា

Pawos 34

ប្រើប្រាស់ទំហំហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់

Petias utawi olih-olihan Pamangku, Jro Bayan, Jro Bau :

ក្រុម ប្រើប្រាស់ទំហំហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់

1. Luput urunan piodalan.

ក្រុម ប្រើប្រាស់ទំហំហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់

2. Luput Pakaryan lan luput pepeson.

ក្រុម ប្រើប្រាស់ទំហំហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់

3. Polih tandengan penyolongan.

បុរាណវិទ្យា

Pawos 35

ក្រុម ប្រើប្រាស់ទំហំហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់

1. Pamangku kagentosin riantukan:

ហា ហា ហា

ha. Lina.

ក្រុម ប្រើប្រាស់ទំហំហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់

na. Panunas ngraga, Menawi kageringan lan sapanunggilanya tur kacumponin manut

ហា ហា ហា

pararem desa.

ក្រុម ប្រើប្រាស់ទំហំហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់

ca. Kausanang antuk krama desa menawi nilar sesana kpemangkuan.

ក្រុម ប្រើប្រាស់ទំហំហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់

2. Prade wenten Pamangku kausanang sangkaning nilar sesana keni pamidanda manut

ហា ហា ហា

pararem saha ngawaliang prabea pawintenan pecak.

បុរាណវិទ្យា

Pawos 36

ក្រុម ប្រើប្រាស់ទំហំហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់ហាត់

1. Sane nenten kalugra ngranjing kapura luire:

ហា ហា ហា

១១ ប្រាជ្ញាបត្រមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យទាំងប្រាំបួនទាំងប្រាំបួនទាំងប្រាំបួន

5. Prade wenten krama lampus sangkaning salah pati, ulah pati kengin kabakta budal tur
ស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តា

kapresteka kadi patut ri sampun kamanggala antuk banten penebusan lan
ប្រាជ្ញាបត្រមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តា

pengulapan ring catus pata, ring cangkem setra, lan ring genahe seda, tur kakaryanang
ក្របខណ្ឌប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួន

upacara nyeeb/rebu Agung ring solas (11) rahina.

៤១ ប្រាជ្ញាបត្រមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តា

6. Prade wenten krama desa seda sangkaning penyakit ngelalah mangda kapendem
ស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តា

sadinaning pati.

៧១ ប្រាជ្ញាបត្រមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តា

7. Prade sang istri lampus ngadut manik (anobot) tan wenang kapendem sadereng
ក្របខណ្ឌប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួន

bobotannya kaembasang.

ប្រាជ្ញាបត្រ

Pawos 41

៧១ ប្រាជ្ញាបត្រមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តា

1. Ring patokan piodalan, yening wenten sane seda padem pujawali durus kamargiang.

៧១ ស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តា

2. Sane padem:

៧១ ប្រាជ្ញាបត្រមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តា

ha. Dados kakingsanang ring setra, sesampun usan piodalan wau kakaryanang
ក្របខណ្ឌប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួនប្រាំបួន

Upacara/Upakara.

៧១ ប្រាជ្ញាបត្រមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តា

na. Dados sarengan ring jero/pakubon soang-soang.

៧១ ស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តាស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តា

3. Sane keni sebelan (cuntakan)

៧១ ស្រីសមរម្យមេត្តាមេត្តា

បញ្ជី ១៣១

Palet 4

ហិណ្ឌូឧត្តមយុទ្ធ

Indik ManusaYadnya

បុរាណសាស្ត្រ ១៣១

Pawos 45

៣៧ ឧត្តមយុទ្ធហិណ្ឌូឧត្តមយុទ្ធក្នុងសម័យនិរតិស្វាស្ត្របុរាណសាស្ត្រ

1. Manusa yadnya inggih punika Upacara Dharmaning kauripan manusa ngawit saking
បទពិធីឧត្តមយុទ្ធហិណ្ឌូឧត្តមយុទ្ធក្នុងសម័យនិរតិស្វាស្ត្របុរាណសាស្ត្រ

patemon kama bang kama petak, sajeroning garbha ngantos kelayu sekaran riwekas.

៣៨ ឧបសម្ព័ន្ធហិណ្ឌូឧត្តមយុទ្ធក្នុងសម័យនិរតិស្វាស្ត្របុរាណសាស្ត្រ

2. Upacara ring ajeng madudonan:

៣៩ ឧបសម្ព័ន្ធហិណ្ឌូឧត្តមយុទ្ធក្នុងសម័យនិរតិស្វាស្ត្របុរាណសាស្ត្រ

ha. Upacara magedong-gedongan duk pengerempinin ibiang.

៤០ ឧបសម្ព័ន្ធហិណ្ឌូឧត្តមយុទ្ធក្នុងសម័យនិរតិស្វាស្ត្របុរាណសាស្ត្រ

na. Duk sang rare medal.

៤១ ឧបសម្ព័ន្ធហិណ្ឌូឧត្តមយុទ្ធក្នុងសម័យនិរតិស្វាស្ត្របុរាណសាស្ត្រ

ca. Kepus Udel.

៤២ ឧបសម្ព័ន្ធហិណ្ឌូឧត្តមយុទ្ធក្នុងសម័យនិរតិស្វាស្ត្របុរាណសាស្ត្រ

ra. Roras rahina

៤៣ ឧបសម្ព័ន្ធហិណ្ឌូឧត្តមយុទ្ធក្នុងសម័យនិរតិស្វាស្ត្របុរាណសាស្ត្រ

ka. Tutug kambuhan (42 rahina)

៤៤ ឧបសម្ព័ន្ធហិណ្ឌូឧត្តមយុទ្ធក្នុងសម័យនិរតិស្វាស្ត្របុរាណសាស្ត្រ

da. Tigang sasih (3 bulan)

៤៥ ឧបសម្ព័ន្ធហិណ្ឌូឧត្តមយុទ្ធក្នុងសម័យនិរតិស្វាស្ត្របុរាណសាស្ត្រ

ta. Pawetuan/ otonan.

៤៦ ឧបសម្ព័ន្ធហិណ្ឌូឧត្តមយុទ្ធក្នុងសម័យនិរតិស្វាស្ត្របុរាណសាស្ត្រ

sa. Matatah/Mapandes

៤៧ ឧបសម្ព័ន្ធហិណ្ឌូឧត្តមយុទ្ធក្នុងសម័យនិរតិស្វាស្ត្របុរាណសាស្ត្រ

wa. mawiwaha

៤៨ ឧបសម្ព័ន្ធហិណ្ឌូឧត្តមយុទ្ធក្នុងសម័យនិរតិស្វាស្ត្របុរាណសាស្ត្រ

3) ມີເຈບຄິນສາຄິນິບາເຈໂສກຸບຮູ້ຄ່າງຸບສາກະ

4. Sejawaning sakadi ring ajeng kawentenang upacara:

ບາ) ຍາຕູ້ຮູ້ທາຍິບຸບຸກຸມສບຸມຮູ້ກາຍີ

ha. Mabanten utawi yadnya sesa wusan ngerateng

ສ) ຍສບຸກຸມບຸກຸກິສາເບຕາຍູງເບີ

na. Masapuh-sapuh rikala nyambut wali.

ບາບາສີ 13 ທ

Pawos 47

໗) ສູ້ຮູ້ບໍ່ສາກິສາເບຄິຍິຕູຍຸມຕາສາກຸບຮູ້ຄ່າສາກິສາເບຕາສາເບຮູ້ກິ

1. Nangken ngewarsa rikalaning Tilem Kasanga kawentenang caru kesanga kalanturang

ຕັກງຸສາຍິສາສິບຸບສ່ຍບຕຸບິສາຕັກປິຕັກຕູ່ກາສາກິບິສິຮູ້ຮູ້ສາຍິ

ngerupuk, maka cihna pacang mapag rahina nyepi benjangne, karihinin antuk
ບຍິບສິຍສາຍິ

pamelastian.

໘) ຕຸບເບຕັກປິຍສາກາສາຍິຕິພ່າສາຍິຍາຍາທາຍ

2. Brata panyepian sane kamargiang antuk krama desa:

ບາ) ສາຍິຕັກຄິ ະເທຸສູ້ຕິສູ້ບິບາບິ

ha. Amati geni : Tan kengin maapi-api.

ສ) ສາຍິສາຍ ະເທຸສູ້ຕິສູ້ຍູ່ສາຍິ

na. Amati Karya : tan kengin nyambut karya.

ສ) ສາຍິຕຸບຕຸບສາຍິ ະເທຸສູ້ຕິສູ້ກາສິກາສິຕາສູ້ກາກາກາ

ca. Amati lelanguan : tan kengin meoneng-onengan masuara gora.

ກ) ສາຍິຕຸບຕາສາຍິ ະເທຸສູ້ຕິສູ້ຕາສາຍິ

ra. Amati lelungaan : tan kengin malelungan.

໘) ບຕຸບສູ້ສູ້ຍິສາຍິສາຍິສາຍິຕາສາຍິສາຍິ

3. Pabratan inucap kamargiang saking semeng ngantos ngedas lemah.

3) ພ່ຍຸງສູ້ສູ້ບິບາເຈໂສຄິບຍິສາຍິສາຍິສາຍິສາຍິສາຍິສາຍິສາຍິສາຍິສາຍິສາຍິ

4. Sang mamuurug kecaping ajeng keni pamidanda manut pararem sane kamargiang olih

ສູ້ຕາສາຍິ

sambangan desa.

໑) ກິບຸບິສາຕັກປິຕັກຕູ່ກາສາຍິສາຍິສາຍິສາຍິສາຍິສາຍິສາຍິສາຍິສາຍິສາຍິ

5. Riwus rahina nyepi benjangne pinaka pangembak patut soang-soang krama

na. Merangkat

ឆ្ល័យ កើតឡើងអ្វីហើយ? តើអ្នកនឹងមកទៅទិញទំនិញប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជនឬទេ?

ca. Nyeburin utawi nyentana risampun nganutin upakara pamerasan miwah ilikita

ប្រើប្រាស់

pemerintah.

៣១ បំណងរបស់ប្រជាជន

3. Pidabdab sang mawiwaha patut:

៣១ មនុស្សម្នាក់ៗគ្នាមានតួនាទីខុសគ្នា ដូច្នោះហើយ មនុស្សម្នាក់ៗគ្នា

ha. Sampun manggeh daha truna, sane lanang mayusa 21 warsa, sang istri mayusa 19

ឆ្ល័យ ឯងទេ ឯងទេ

warsa, tur langkungan.

គ១ មនុស្សម្នាក់ៗគ្នាមានតួនាទីខុសគ្នា

na. Sangkaning pada rena (tan kapaksa)

ឆ្ល័យ មនុស្សម្នាក់ៗគ្នាមានតួនាទីខុសគ្នា

ca. Manut kecaping agama (tan gania gamana)

៣១ តាមស្មារតីរបស់ប្រជាជន មិនមែនតាមស្មារតីរបស់ប្រជាជនទេ

ra. Kawisudayang prade, pengambile tios agama antuk upacara sudhi wadani,

តាមស្មារតីរបស់ប្រជាជន មិនមែនតាមស្មារតីរបស់ប្រជាជនទេ

kepatiwangian yan pengambile tios wangsa.

៣១ បំណងរបស់ប្រជាជន មិនមែនតាមស្មារតីរបស់ប្រជាជនទេ

4. pamargin pawiwahan mangda nganutin undang-undang pawiwahan saking sang

ក្រឹត្យស្តីពីការប្រកាសលាភិណ្ឌនៃប្រជាជន មិនមែនតាមស្មារតីរបស់ប្រជាជនទេ

ngawenangan (Undang-undang no.1 tahun 1974 miwah PP no. 9 tahun 1975)

៣១ ប្រកាសលាភិណ្ឌនៃប្រជាជន មិនមែនតាមស្មារតីរបស់ប្រជាជនទេ

5. Prade wenten pawiwahan tan manut kadi ring ajeng patut keni pamidanda manut

ប្រកាសលាភិណ្ឌ

pararem.

ប្រកាសលាភិណ្ឌ

Pawos 50

៣១ បំណងរបស់ប្រជាជន មិនមែនតាមស្មារតីរបស់ប្រជាជនទេ

1. Pawiwahan sane kapatutang ring Desa sakadi ring sor:

៣១ មនុស្សម្នាក់ៗគ្នាមានតួនាទីខុសគ្នា ដូច្នោះហើយ មនុស្សម្នាក់ៗគ្នា

ha. Sampun ngemargiang pekala-kalaan utawi pesakapan, kasaksinin antuk tri
ᨁᨆᨑᨔᨕᨖᨘᨗᨙᨚᨛ᨜᨝᨞᨟ᨠᨡᨢᨣᨤᨥᨦᨧᨨᨩᨪᨫᨬᨭᨮᨯᨰᨱᨲᨳᨴᨵᨶᨷᨸᨹᨺᨻᨼᨽᨾᨿ
upasaksi (manusa saksi, bhuta saksi, lan desa saksi).

ka. ᨇᨈᨉᨊᨋᨌᨍᨎᨏᨐᨑᨒᨓᨔᨕᨖᨘᨗᨙᨚᨛ᨜᨝᨞᨟ᨠᨡᨢᨣᨤᨥᨦᨧᨨᨩᨪᨫᨬᨭᨮᨯᨰᨱᨲᨳᨴᨵᨶᨷᨸᨹᨺᨻᨼᨽᨾᨿ

na. Prajuru patut mapekelingang utawi ngelilakitayang pawiwahan.

ᨇᨈᨉᨊᨋᨌᨍᨎᨏᨐᨑᨒᨓᨔᨕᨖᨘᨗᨙᨚᨛ᨜᨝᨞᨟ᨠᨡᨢᨣᨤᨥᨦᨧᨨᨩᨪᨫᨬᨭᨮᨯᨰᨱᨲᨳᨴᨵᨶᨷᨸᨹᨺᨻᨼᨽᨾᨿ

2. Pawiwahan sane tan manut kadi ring ajeng sinanggeh tan pastika.

ᨇᨈᨉᨊᨋᨌᨍᨎᨏᨐᨑᨒᨓᨔᨕᨖᨘᨗᨙᨚᨛ᨜᨝᨞᨟ᨠᨡᨢᨣᨤᨥᨦᨧᨨᨩᨪᨫᨬᨭᨮᨯᨰᨱᨲᨳᨴᨵᨶᨷᨸᨹᨺᨻᨼᨽᨾᨿ

3. Truna sane mawit saking Desa Adat Tegal ngambil rabi, wenang marebu sadurung
ᨇᨈᨉᨊᨋᨌᨍᨎᨏᨐᨑᨒᨓᨔᨕᨖᨘᨗᨙᨚᨛ᨜᨝᨞᨟ᨠᨡᨢᨣᨤᨥᨦᨧᨨᨩᨪᨫᨬᨭᨮᨯᨰᨱᨲᨳᨴᨵᨶᨷᨸᨹᨺᨻᨼᨽᨾᨿ

kadadosang ngaranjing ka pura.

ᨇᨈᨉᨊᨋᨌᨍᨎᨏᨐᨑᨒᨓᨔᨕᨖᨘᨗᨙᨚᨛ᨜᨝᨞᨟ᨠᨡᨢᨣᨤᨥᨦᨧᨨᨩᨪᨫᨬᨭᨮᨯᨰᨱᨲᨳᨴᨵᨶᨷᨸᨹᨺᨻᨼᨽᨾᨿ

4. Jinah perebuan manut pararem.

ᨇᨈᨉᨊᨋᨌᨍᨎᨏᨐᨑᨒᨓᨔᨕᨖᨘᨗᨙᨚᨛ᨜᨝᨞᨟ᨠᨡᨢᨣᨤᨥᨦᨧᨨᨩᨪᨫᨬᨭᨮᨯᨰᨱᨲᨳᨴᨵᨶᨷᨸᨹᨺᨻᨼᨽᨾᨿ

5. Truna lian Desa yening jagi marebu keni jinah bolong 50 keteng saha jinah manut
ᨇᨈᨉᨊᨋᨌᨍᨎᨏᨐᨑᨒᨓᨔᨕᨖᨘᨗᨙᨚᨛ᨜᨝᨞᨟ᨠᨡᨢᨣᨤᨥᨦᨧᨨᨩᨪᨫᨬᨭᨮᨯᨰᨱᨲᨳᨴᨵᨶᨷᨸᨹᨺᨻᨼᨽᨾᨿ
pararem.

ᨇᨈᨉᨊᨋᨌᨍᨎᨏᨐᨑᨒᨓᨔᨕᨖᨘᨗᨙᨚᨛ᨜᨝᨞᨟ᨠᨡᨢᨣᨤᨥᨦᨧᨨᨩᨪᨫᨬᨭᨮᨯᨰᨱᨲᨳᨴᨵᨶᨷᨸᨹᨺᨻᨼᨽᨾᨿ

Pawos 51

ᨇᨈᨉᨊᨋᨌᨍᨎᨏᨐᨑᨒᨓᨔᨕᨖᨘᨗᨙᨚᨛ᨜᨝᨞᨟ᨠᨡᨢᨣᨤᨥᨦᨧᨨᨩᨪᨫᨬᨭᨮᨯᨰᨱᨲᨳᨴᨵᨶᨷᨸᨹᨺᨻᨼᨽᨾᨿ

Tata cara Perabian:

ᨇᨈᨉᨊᨋᨌᨍᨎᨏᨐᨑᨒᨓᨔᨕᨖᨘᨗᨙᨚᨛ᨜᨝᨞᨟ᨠᨡᨢᨣᨤᨥᨦᨧᨨᨩᨪᨫᨬᨭᨮᨯᨰᨱᨲᨳᨴᨵᨶᨷᨸᨹᨺᨻᨼᨽᨾᨿ

1. Sapa sira ugi pacang ngewarangang pakulawargan patut masadok ring prajuru,
ᨇᨈᨉᨊᨋᨌᨍᨎᨏᨐᨑᨒᨓᨔᨕᨖᨘᨗᨙᨚᨛ᨜᨝᨞᨟ᨠᨡᨢᨣᨤᨥᨦᨧᨨᨩᨪᨫᨬᨭᨮᨯᨰᨱᨲᨳᨴᨵᨶᨷᨸᨹᨺᨻᨼᨽᨾᨿ
selanturnya prajuru maritatasang, anut tan anut indik parabiane.

ᨇᨈᨉᨊᨋᨌᨍᨎᨏᨐᨑᨒᨓᨔᨕᨖᨘᨗᨙᨚᨛ᨜᨝᨞᨟ᨠᨡᨢᨣᨤᨥᨦᨧᨨᨩᨪᨫᨬᨭᨮᨯᨰᨱᨲᨳᨴᨵᨶᨷᨸᨹᨺᨻᨼᨽᨾᨿ

2. Pamargin papadikan manut dudonan:

ᨇᨈᨉᨊᨋᨌᨍᨎᨏᨐᨑᨒᨓᨔᨕᨖᨘᨗᨙᨚᨛ᨜᨝᨞᨟ᨠᨡᨢᨣᨤᨥᨦᨧᨨᨩᨪᨫᨬᨭᨮᨯᨰᨱᨲᨳᨴᨵᨶᨷᨸᨹᨺᨻᨼᨽᨾᨿ

ha. Pakrunan jantos ring tiga malarapan antuk:

- ᨇᨈᨉᨊᨋᨌᨍᨎᨏᨐᨑᨒᨓᨔᨕᨖᨘᨗᨙᨚᨛ᨜᨝᨞᨟ᨠᨡᨢᨣᨤᨥᨦᨧᨨᨩᨪᨫᨬᨭᨮᨯᨰᨱᨲᨳᨴᨵᨶᨷᨸᨹᨺᨻᨼᨽᨾᨿ
- Kapertama antuk Sedah who.
- ᨇᨈᨉᨊᨋᨌᨍᨎᨏᨐᨑᨒᨓᨔᨕᨖᨘᨗᨙᨚᨛ᨜᨝᨞᨟ᨠᨡᨢᨣᨤᨥᨦᨧᨨᨩᨪᨫᨬᨭᨮᨯᨰᨱᨲᨳᨴᨵᨶᨷᨸᨹᨺᨻᨼᨽᨾᨿ

ໜຶ່ງ ບໍລິບາດປຸງສິດສາທາງສາລິຍາທາງບຸກຄົນສາມາດເກີດຮູບອາລິສາບຸກຄົນສາລິຍາ

1. Pawiwahan prasida kausanang malarapan antuk palas parabian utawi kapademan.

ໜຶ່ງ ບຸກຄົນສາທາງສາລິຍາທາງບຸກຄົນສາລິຍາບໍ່ເກີດຮູບອາລິສາບຸກຄົນສາລິຍາ

2. Wusan mapikuren riantukan salah sinunggil lima mapiteges balu, makadi
ຕາງບາດສາລິຍາ
balu lanang/ istri.

ໜຶ່ງ ບາດສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາ

3. Palas parabian inggih punika sangkaning wiwit wicara.

໓ ສາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາ

4. Sang ayat palas marabian patut atur supeksa pailikitaan ring sang rumaos (pengadilan
ສາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາ
Negeri) wastu tinas apadang pamutuse kabaos nyapian.

ບາດສາລິຍາ ໑໓

Pawos 54

ໜຶ່ງ ສາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາ

1. Tata cara palas parabian sakadi ring sor:

໙ ສາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາ

ha. Naur prabea pesaksi sinalih tunggil sami matenge

໙ ບາດສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາ

na. Pangunakayan polih pah-pahan pada.

໙ ບາດສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາ

ca. Pabekel, tadadan soang-soang kakuasaang niri-niri, sakewanten indik warisan
ສາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາ

kakuasaang antuk purusa.

໙ ບາດສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາ

ra. Pamidanda palas, marabian inucap kengin kamargiang risampun katiwakin

ບາດສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາທາງສາລິຍາ

pamuput antuk sang rumaos (pengadilan negeri) saha kasiarang ring paruman
ສາທາງສາລິຍາ

desa.

ບາດສາລິຍາ ໑໔

Pawos 55

ra. Kadadosang marabian yening sampun polih paigum saking oka daha truna
ꦲꦱꦶꦤꦶꦁ

(keluarga kapurusa)

ບາງາສີ ໑໗

Pawos 57

໑) ບຸກຄົນໜຶ່ງຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມ

1. Wusan marabian sangkaning pada lina miwah wicara.

໒) ມີບາດເກນທຸກໆຄົນຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມສູນເກນທຸກໆຄົນຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມ

2. Sang ayat palas marabian sasampun katureksa olih prajuru desa tan kaemponin, kengin

ທຸກໆຄົນຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມສູນເກນທຸກໆຄົນຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມ

nunas baos ring sang rumaos, sasampun kacihnayang indik palase, prajuru desa

ທຸກໆຄົນຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມສູນເກນທຸກໆຄົນຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມ

nyiarang ring wawidangan desa, mewaneng tigang sasih wau dados marabian malih tan

ທຸກໆຄົນຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມສູນເກນທຸກໆຄົນຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມ

kadanda manut pararem.

໓) ບຸກຄົນໜຶ່ງຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມສູນເກນທຸກໆຄົນຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມ

3. Prade sang palas adung malih patut ngalaksanayang upacara pawiwahan sakadi patut

ທຸກໆຄົນຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມສູນເກນທຸກໆຄົນຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມ

kadanda nikel saking palase manut pararem.

ບາງາສີ ໑໘

Palet 4

ທຸກໆຄົນຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມ

Indik Sentana

ບາງາສີ ໑໙

Pawos 58

໑) ມີບາດເກນທຸກໆຄົນຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມສູນເກນທຸກໆຄົນຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມ

1. Sentana wenten kalih paos: sane kaucap pretisentana miwah sentana peperasan (anak

ທຸກໆຄົນຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມ)

angkat)

໒) ບຸກຄົນໜຶ່ງຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມສູນເກນທຸກໆຄົນຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມ

2. Pretisentana inggih punika sentana sane metu saking pawiwahan patut.

໓) ບຸກຄົນໜຶ່ງຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມສູນເກນທຸກໆຄົນຮຸ້ນຄົບເກົ່າຍິນຍອມ

ha. Jadma magama Hindu.

គ) តាម្យោងនឹងប្រាជ្ញាសាស្ត្រនៃសាសនាហិណ្ឌូ

na. Keluarga saking purusa, prade tan wenten saking wadon yening tan wenten wau

ក្រុមប្រុសនិងស្រ្តីដែលមានគ្នា

kengin sekama-kama(sekita kayun).

ឆ) តាមប្រាជ្ញាសាស្ត្រនៃសាសនាហិណ្ឌូ

ca. Kautamayang saking waris pancer.

ក) សំណើប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្រុសម្នាក់

ra. Sinalih tunggil mawiwit saking keluarga tunggal, sanggah utawi merajan, paibon

ការផ្លាស់ប្តូរទ្រព្យសម្បត្តិពីប្រុសម្នាក់ទៅស្រ្តីម្នាក់

lan dadia, utawi ngambil anak tios sakewanten sang magama hindu.

គ) ការផ្លាស់ប្តូរទ្រព្យសម្បត្តិពីប្រុសម្នាក់ទៅស្រ្តីម្នាក់

3. Kengin ngangkat sentana langkung ring adiri, lanang wadon.

បញ្ជី ១៣

Palet 4

ហិរញ្ញវត្ថុ

Indik Warisan

បទប្បញ្ញត្តិ ១៤៧

Pawos 61

ក) បរិស្ថានប្រើប្រាស់របស់ប្រុសម្នាក់

1. Warisan inggih punika arta brana saha ayah-ayahan ngupadi sukerta sekala niskala

សំណើប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិ

saking leluhurnya marep ring turunannya.

គ) តាមសំណើប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិ

2. I Kang sinanggeh warisan luire:

ហ) គ្រប់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្រុសម្នាក់

ha. Due tengah, makadi tegal, sanggah/merajan, pusaka lan sane tiosan.

គ) បញ្ជីសំណើប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិ

na. Pangunakayan, tadtadan/jiwadana, hutang piutang.

គ) បញ្ជីសំណើប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិ

3. Wau kabaos warisan prade wenten:

sanggah/merajan, pura saha pangupakaranya miwah ayah-ayahan pawaris.

ka. ព្រាហ្មណ៍បំណុលបំណុលបំណុលបំណុលបំណុលបំណុល

na. Ngabenang pawaris saha ngelanturang upacara-upacara pitra yadnya.

ka. គ្រូបង្គំបំណុលបំណុលបំណុលបំណុលបំណុល

ca. Naurin hutang-hutang pawaris manut pangelogika.

បទប្បញ្ញត្តិ

Pawos 63

ឲ្យប្រើប្រាស់ប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណី

Mungguing waris kawaris ring Desa Adat Tegal:

ka. ប្រើប្រាស់ប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណី

1. Risampun kalaksanayang Pitra Yadnya lan hutang-hutang pawaris buntas kataur wau
បំណុលបំណុលបំណុលបំណុលបំណុល

warisan dados kepah.

ka. ប្រើប្រាស់ប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណី

2. Para ahli waris sami polih pahan pada sangkaning pangunakaya sajawaning karang
ប្រើប្រាស់ប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណី

tegal ayahan kaamong antuk ahli waris sane kasengguh krama ngarep.

ka. ប្រើប្រាស់ប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណី

3. Kengin tan polih warisan prade:

ka. ប្រើប្រាស់ប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណី

ha. Nilar kawitan lan sasananing agama hindu.

ka. ប្រើប្រាស់ប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណី

na. Alpaka Guru Rupaka sasampun wenten Bhisama (Surat Wasiat)

ka. ប្រើប្រាស់ប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណី

4. Boya ahli waris kengin muponin hasil manut dudonan luire:

ka. ប្រើប្រាស់ប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណី

ha. Sentana luh, selami durung kesah mawiwaha.

ka. ប្រើប្រាស់ប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណី

5. Pawaris kengin maweweh rikala maurip pinaka jiwa dana, tadtadan/bekel, makacihna
ប្រើប្រាស់ប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណីប្រពៃណី

paweweh tetep ring oka sane kesah mawiwaha.

ປາຕ໌ ໒

Palet 2

ບົດສຳນຳປະຊາຊົນ

Indik Pamidanda

ປາຕ໌ ໒

Pawos 66

໑. ກຸ່ມປະຊາຊົນທີ່ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການປະຕິບັດໜີ້ສິດຂອງຕົນເອງ

1. Desa Adat wenang niwakang pamidanda ring warga desa sane sisip.

໒. ບົດສຳນຳປະຊາຊົນແກ່ພະຍານຳພາບັນດາປະຊາຊົນ

2. Paniwak inucap kalaksanayang olih Prajuru Desa Adat.

໓. ບົດສຳນຳປະຊາຊົນ

3. Bacakan Pamidanda:

໑. ບົດສຳນຳ

ha. Pangampura.

໒. ບົດສຳນຳປະຊາຊົນທີ່ຮັບຜິດຊອບ

na. Ayahan panuun kasisipan.

໓. ບົດສຳນຳປະຊາຊົນທີ່ຮັບຜິດຊອບ

ca. Danda arta miwah panikel-panikelnya.

໔. ບົດສຳນຳປະຊາຊົນທີ່ຮັບຜິດຊອບ

ra. Krampag/Kalelang gunakannya.

໕. ບົດສຳນຳປະຊາຊົນທີ່ຮັບຜິດຊອບ

ka. Kedaut karang ayahan.

໖. ບົດສຳນຳປະຊາຊົນ

da. Kasepakang.

໗. ບົດສຳນຳປະຊາຊົນທີ່ຮັບຜິດຊອບ

ta. Kanorayang makrama.

໘. ບົດສຳນຳປະຊາຊົນ

sa. Panyangaskara.

໑. ບົດສຳນຳປະຊາຊົນທີ່ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການປະຕິບັດໜີ້ສິດຂອງຕົນເອງ

4. Sang nepasin patut masarana lan madasar antuk pangelogika catur pariksa.

໒. ບົດສຳນຳປະຊາຊົນທີ່ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການປະຕິບັດໜີ້ສິດຂອງຕົນເອງ

3) ហ៊ីន្តិកាវតីរាសិប្បិហិវតិវតិវត្តិស្រាវជ្រាវមហាសាស្ត្រសិប្បិក្ស

4. Indik panyisip ring ajeng kengin buntas sampun krama desa sane sisip ngelukuang
វត្តិស្រាវជ្រាវមហាសាស្ត្រសិប្បិក្សសិប្បិក្ស

dewek iwang tus maswaka ring prajuru lan krama desa sami ring paruman kadulurin
ហ៊ីន្តិកាវតីរាសិប្បិហិវតិវតិវត្តិស្រាវជ្រាវមហាសាស្ត្រសិប្បិក្ស

antuk panebus dosa sane manut pararem.

9) ប្រជុំវត្តិស្រាវជ្រាវមហាសាស្ត្រសិប្បិក្សសិប្បិក្ស

5. Prajuru desa patut nerima paswakan krama sane sisip.

សប្តមស្វរ្យា

SAPTAMAS SARGAH

ក្បួនក្បួនហិវតិវតិវត្តិស្រាវជ្រាវមហាសាស្ត្រសិប្បិក្ស

NGUWAH-NGUWAHIN AWIG-AWIG

ហ៊ីន្តិកាវតីរាសិប្បិហិវតិវតិវត្តិស្រាវជ្រាវមហាសាស្ត្រសិប្បិក្ស

Pawos 68

៧) ក្បួនក្បួនហិវតិវតិវត្តិស្រាវជ្រាវមហាសាស្ត្រសិប្បិក្សសិប្បិក្ស

1. Nguwah-nguwahin awig-awig kengin kamargiang yening wenten pakarsa prajuru
ប្រជុំវត្តិស្រាវជ្រាវមហាសាស្ត្រសិប្បិក្សសិប្បិក្ស

wiadin krama desa pinih kedik duang pah tigaan krama.

៨) បង់ពិធីសប្តមស្វរ្យាសិប្បិក្សសិប្បិក្ស

2. Pamargin inucap mangda sajeroning paruman.

៩) បង់ពិធីសប្តមស្វរ្យាសិប្បិក្សសិប្បិក្ស

3. Pidaging nguwah-nguwahin awig-awig malarapan antuk gilik saguluk salunglung
សប្តមស្វរ្យាសិប្បិក្សសិប្បិក្ស

sabayantaka.

ហ៊ីន្តិកាវតីរាសិប្បិហិវតិវតិវត្តិស្រាវជ្រាវមហាសាស្ត្រសិប្បិក្ស

Pawos 69

៧) បង់ពិធីសប្តមស្វរ្យាសិប្បិក្សសិប្បិក្ស

1. Awig puniki kamargiang ngawit kararemin.

៨) សប្តមស្វរ្យាសិប្បិក្សសិប្បិក្ស

2. Sakaluring sane wenten saderengnya patut kaanutang ring sadaging awig-awig puniki.

៩) សប្តមស្វរ្យាសិប្បិក្សសិប្បិក្ស

3. Sakaluring sane durung kabaos sajeroning awig-awig puniki patut kalaksanayang

ភីលីយ៉ាតេម៉េកម៉េនេនីង
Kelian Tempek Mengening

ភីលីយ៉ាតេម៉េកបូសេអ៊
Kelian Tempek Puseh

ភីតុតសុករាដា
KETUT SUKARADA

វេយ៉ាណូធីយាដា
WAYAN MUDIADA

ភីបេលតូនតេហ្គាលី
Kepala Dusun Tegal

ហិកូម៉ាងនេដេនីង
I KOMANG NEDENG

សមត្ថកិច្ចកូបូតាម៉ាដា
Camat Kubutambahan

ភីបេលតេសាតេហ្គាលី
Kepala Desa Tajun

កូនាដេនីងហិកូនីកូនីហិហិសេនា
Drs. I GST NGURAH WIARSANA

កូនាដេនីងមាតេសូយ៉ាសា
Drs. MADE SUYASA

មីតីហិហិហិហិហិហិហិហិហិហិហិហិហិ

Mengetahui dan telah dicatatkan

កូនាតេហិ : ៖

Nomor :

ហិហិហិ : ៖

Tanggal :

ភូបតេហិហិហិហិហិ
BUBATI BULELENG

កូនាដេនីងភីតុតវិរ៉ាតាសីនដូ
Drs. KETUT WIRATA SINDHU